

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr 42. ANULU XV.

Telegraful eșe de done ori pe săptămâna : joi și Duminecă. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditoria foie pe afară la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditoria. Prețul prenumerării pentru Sabiu este de anu 7. fl. v. a. ur' pe jumătate de anu 3. fl. 50. Pen- a celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8. fl. era pe jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și teritoriile străine pe anu 12 pe $\frac{1}{2}$ anu. 6. fl. v. a.

Inseratelor se plătesc pentru interia ora cu 7. cr. siulu, pentru a două ora cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. și pentru a treia repetire cu 3 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Sabiu, în 25 Maiu (6 Iunie) 1867.

Telegramu la „Sieb. Bl.”

Pes'ta 4 Iunie. Incoronarea va fi în 8 Iunie. Astăzi s'a alesu custodii coronei. Funcțiunile palatinali le face ministrul presedinte conte Julius Andrassy.

Legea despre abdicarea M. S. Regelui Ferdinand, precum și diplomele inaugurației și formulele de juramentu pentru regele incoronandu suntu statorite.

Darului incoronării constă din 100,000 monete de ducati (galbeni); 50,000 pentru M. S. Regele și 50,000 pentru M. S. Regină.

Si comisiunea carea se predea diploma de inaugurație precum și carea se aduca corona in biserică incoronării suntu dejă statorite.

Evenimente politice.

Sabtu 24 Maiu.

Telegramul publicat sîi în nrulu nostru din urma, scirile mai dincóce despre lucrările dietei Ungariei și în fine unele dispusetiuni ale Guvernului transilvan în privința bandierelor, precum alte, aru si presemne sigure ca incoronarea nu se va mai amană. (Vedi tel. mai susu.)

De dincolo de Laita înregistrâmu în legatura cu scirea din nrulu trecutu despre completarea ministerului translaitanu din majoritatea senatului imperial, ca acea scire pâna acum nu s'a adeverit. Era vorba pâna în dilele din urma ca Herbst și Giskra aru si alesi de a face parte din ministeriu. Acum se afirma ca ministrul de Beust celu putin aru si suspendatul realizarea ideei acesteia pâna la definitivă și completă complanare cu Ungaria. În unele cercuri se aserie amanarea acestei și din acea cauza, ca barbatii caru si fostu chiamati la ministeriu au preferit a nu-si legă mâinile si a luă role in delegațunea ce va avea a se emite din partea senatului imperialu și asiā a sprinții mai cu multu efectul interesele Transilvaniei in impacarea cu Ungaria.

Dupa scirile din sambată trecuta luni avé sa se incépe desbaterea adresei la cuventul de tronu. Dintre deputati insinuati la desbaterea generală era vorba, ca deputatii Pergler, de Plener, Mende, Dr. Gross, Gschmitzer și Mühlfeld voru vorbi pentru adresa dupa cum se afla deja conceputa (adecă in intielesul amintit in rendulu trecutu); Dr. Toman, Svetec, și Skene voru vorbi contra.

Din Berlinu se telegrafă : Dupa cumu aude Kreuzztg. alegerile pentru parlamentu se voru face in 15 Iulie. Deschiderea parl. federali nalu se va intemplă in 1 Augustu eara deschiderea parlamentului in 1 Septembrie. La incepătul lui Novembre, dupa ce dietele provinciale voru si dejă adunate.

Caletoria regelui la Parisu e dejă statorita pe 4 Iuniu 4 ore dupa amedi. Aici mai insemnămu, ca Imperatul Russiei in caletoria sea către Parisu avu intalnire cu regele Prusiei, cu care petrecu in Potzdam. Foile din Berlinu dela 1 Iuniu spunu, ca la ocasiunea intalnirei acestor doi regenți in Potzdam au fostu de fatia si contele Bismarck și princ. Gorciacovu, carele petrece pre Imperatul in caletoria sea. Bismarck au remas in Potzdam pâna la plecarea Imperatului Russiei spre Parisu, carea se intemplă la 4 $\frac{1}{2}$ ore dupa amedi in 31 Maiu. Se spune si aceea, ca in restempulu petrecerei, au fostu intrevorbiri lungi intre regenții Prusiei si Russiei, la cari au participat si Gorciacovu si Bismarck.

Despre caletoria Regelui Prusiei la Parisu se dice, ca Imperatul Russiei au mijlocit la Imperatul Napoleonu sa fie acum si nu dupa cum se dicea, ca dupa plecarea Imperatului russescu dela Pa-

risu. Unu telegramu specialu la N. Fr. Pr. de Dumineca, datatu din Hamburgu spune, ca Bismarck va petrece pre Regele seu in calatoria. Mai departe se dice in acea depesă, ca din participarea alorui doi consiliari de legătura este evidentu, ca calatoria acestei nu e numai o vizita de statu, ci ea are de scopu descurcarea unor afaceri diplomatice.

Din Parisu au si sositu scirea despre sosirea Imperatului Russiei cu doi fii ai sei acolo si ca la curtea drumului de feru au fostu intempinatu de Imperatul, condusi in palatul Tuilerielor, unde Czarul salută pre Imperatul Francie; iera de acolo se duse czarul la palatul Elisée.

Diariul „Mouvement” scrie ca revisiunea tractatului dela 1856 devine totu mai probabila.

Din Petersburgu vine scirea despre unu ucasu imperatescu, in urmă căru si suntu de a se suprime tote procesele politice inca nedeterminate, privitor la revoluționele din urma si in urma căru toti individii compromisi, afara de criminalistii ordinari suntu de a se amnestia. Poloni internati in interiorul Russiei se potu intorice acasa, de căci antistia locala documentează de buna purtarea loru. Preotii poloni primesc concesiunea, de a se intorice in tiéra, prin locuitorii Poloniei.

Din Orientu se scrie, ca regimul grecescu cere o rectificare a marginilor Greciei, ceea ce aru si o urmare firésca din uniunea insulei Cretă cu regatul. Din Tesalia ierasi vinu sciri, ca revoluționea ia dimensiuni totu mai mari.

Din Messicu vinu sciri, cari insuflă ingrijire despre situatiunea, in carea se astă Imper. Maximilianu. Acestea s'arū si predat, dupa o luptă desperată, in mânile republicanilor, fără de condiții. Se astăpăta cu nerabdare sciri despre sörtea Imperatului. Unele foi dicu ca Imperatul este tratat că prinsu in resbelu. Sciri positive in asta privintia nu suntu.

Revista diuaristica.

N. Fr. Pr. se arunca cu o veementia de totu mare asupră lui Cossuth. Motivul e epistolă amintita si de noi in rendulu trecutu. Aflămu de interesu, din mai multe puncte de vedere, de a punu sub ochii publicului acestu articulu. Elu are si aceea parte instructiva, ca intr'un'a ne da ocasiune a privi in sinulu ideilor opiniunei publice de dincolo de Laita. Articululu intitulat „Vocea de Cassandra a lui Cossuth” suna :

„Noua nu ne este datu a vorbi despre publicarea cea mai din urma politica a lui Ludovicu Cossuth cu același respectu mare, precum o facu acestea foile din Pest'a si din Vien'a, candu vorbescă despre epistolă lui către Deák. Ne aducem inca bine aminte, ce nenorocire au adusu barbatului acesta alu perirei asupră noastră si asupră patriei sele anguste, nu amu uitatu inca nici aceea, ca de căci nu au ajunsu inca Austria dupa o luptă de nouă spre-dieci ani la tinta dorita, la o stare libera si intarita internă, de căci posibilitatea ei că putere mare se clatină inca incóce si incolo intre pretensiunile unui trecutu mare si unei sfasieri funeste a statului de căci astădi e silitu prin necessitatea evenimentelor, de a incheia cu Ungaria unu tratatul leoninicu — acestea inainte de toate are sa o multamésca politicei acelei magiare si nesuținelor acelor'a, cu care este legatul numele „Cossuth” nedespărtibilu. Amu ajunsu si noi inainte cu noua spre-dieci ani genes'a legilor acelor'a, a căroru sanctiune o au scosu cu viclenia partită, carea au avutu pre Cossuth de conducătoriu, dela regimulu din Vien'a intr'unu momentu de neputinția si perplexitate; scimus noi, cum s'au nascutu legile acestea, cari pre calea Debretinului ne-au adusu la complanarea de acum, si cu toate ca le concedem unurilor libertățile, care suntu depuse in legile acestea : unu re-

gim cu conștiinția, tare si respectatoru de dreptul gintelor, n'arū fi pusu nici odata unu premiu pre secesiune, fără că sa deatolu deodata același dreptu si tuturor celor-lalte părți ale imperiului, lasandu că sa se sature cu totulu dreptulu separatul alu magiarilor din dreptulu comunu. Momentulu celu-deverat pentru acestea s'eu neglesu, si pecatele trecutului nu se mai potu indreptă. Ungaria are ce are ; pre trunchiul Austriei si inaltia acum unu parasitu giganticu si i detrage sucul celu nutritoriu, că in fine sa-i restitue resistint'a sea . . . aceluia căruia i multiamesce, ca mai esista inca.

Déca ne aducem aminte de toate acestea si privim la complanarea de acum, apoi sa nu pre-tindă nimenea, că sa trecumu preste parerea lui Cossuth cu indifferentismu. Elu nu au cunoscutu respectu nici către austriaci liberali, nici către libertatea comuna, nici lui nu-i suntemu datori cu nici unu respectu. Ludovicu Cossuth nu este nici unu luptatoru pentru libertate in sensulu acel'a, că d. e. Mazzini pentru Itali'a, elu nu este incorporarea unui principiu politicu, pentru aceea nici barbatii partitei poporului din Francia, Itali'a, Germania, ba de nicairea din tota lumea, nu au simțit nici o atragere către elu. De candu au fugit din tiéra sea sta parasitu de toti intre acei'a, cari la inceputu i-lu tineau de partisanulu loru. Prin puterea cea magica a eloquencei i-au succesu de a-si castigă in tiéra sea o influența mare si prin nenorocirea cea mare, care o au adusu asupră Ungariei, unu renume in Europa; insa elu nu e nici republic'a, care o au decretat in 15 Aprilie 1849 in Debretinu, nici democratul, pre care l'au tinutu lumea inca prea multu. Cossuth este expresiunea deseverita a talentelor si defectelor, insa nu si a virtutilor poporului magiaru. Prin torintele celu rapidu alu eloquencei lui iau succesu a rapiti cu sine si pre patriotii sei cei plini de fantasii si a-i face sa crede, ca o Ungaria independenta aru si possibila pre durata. Avendu o putere efemerica si mijlocie trecătoare, se simtiā chiamatu, a rumpe sanctiunea pragmatica si a-si pune pôte intr'o di corona S. Stefanu pre capulu seu. Intrevenirea Russiei iau rasipitul visulu acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de

orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului gubernatoru calea spre ocuparea vre-unui tronu, căci Cossuth dora nu va fi fostu nici odata asiā de orbitu in privintia naturei națiunii sele, că sa presupuna in poporului acesta de dictatura si au aratat tierei in oglind'a venitorului, ca ori ce incercare a Ungariei de a se rumpe de Austria, aru insemnă a se predă Russiei. Proclamatiunea republikei magiare avea sa-i deschida dictatorului

tradăza națunea și-o aduce la perire, acăstă nu este espreștiunea ideei democratice, ci poftă morbăsa a incoronării, L. Kossuth e inca totu acela și ca nu recunoște nimică în patria sea, ce se face fără de densulu. Insa Kossuth de astădată s'a inselat cu totul. Reactiunea carea a produsu înainte cu o pătă-spredieci ani capitulatiunea și au alungat pre dictatoriul din tiéra, durézia și astădi cu o veementia mai mare. Magiarii simtu acum' a mai bine, că mai înainte, ca ei nu au pre lume consoti mai buni și mai intimi că pre germanii din Austri'a și ca nu este nici unu mijlocu mai sigur de a-si servă națunilatatea și libertățile, fără alipirea cea tare de Austri'a. Alipirea acăstă pentru ambele părți este o condițiune a vietiei, pentru magarii mai multu decât pentru tierile de dincōce de Lait'a; căci în diu'a aceea, în care s'ară rectifică negatiunea lui Kossuth prin sapte și Ungari'a aru fi lasata siesi, fără de a astă vre-unu refugiu în Austri'a, s'ară incepe unu resbelu de sterpire din partea slavilor in contr'a magiarilor și anesarea Ungariei la unulu din statul le acelea fiitor, a căror'a formarea o favorizează Russi'a, că asiā a poi sa și le păta supune mai bine. Acestea tōte le sciu magiarii prea bine, și tocmai prin impreguierea aceea, în care vede Cossuth perirea națunei, au devenit pentru Ungari'a unică condițiune a vietiei." — In nrulu venitoriu vomu comunică o epistolă a unui emigrant magiar Irányi totu in acăstă cestină.

Din Pest'a.

In 29 Maiu se deschise siedintăa casei deputaților la 11 ore. Mai întâi so verifică și acum că și de alte dăți protocolulu, după aceea se luara înainte petitiunile incuse, inşa numai spre a se indrumă ca totudină la comitetele respective. Cu ocasiunea acăstăa fia amintită, ca intre aceste vinu a uneori lucruri de totu curiose, asiā incătu, după cum s'a putut vedea in diferite renduri in foile umoristice unguresci, și aceste se vedu silite a satiriză cererile cele indreptate către dieta. Ceru adeca unii ómeni despăgubire, chiaru și pentru cele mai neinsemnante pagube avute in tempulu revolutiunii 1848/9.

Terminandu-se aceste afaceri se trece la ordinea dilei, și adeca la votarea articulului privitoriu la afacerile comune, cu ceea ce e de a se indrepta referatulu din rendulu trecutu, remanendu pre 31 Maiu ceialalti articuli. Se cere votulu nominalu și votéza 109 pro și 89 contra; absente suntu 83

voturi. Mare neinteligere se escă pentru votulu lui Ed. Károlyi carele votă cu „nu“, iera după aceea recunoscă ca fără de voia ia esitu acestu cumentu din gura, voindu elu sa voteze cu „asă“. Dupa multă certă pentru votulu acăstăa nenorocită, intre centrul și stângă, mulcomesce presedintele casăa cu aceea, ca votulu are sa fia privit după cum s'a datu, dara nu după cum a fostu v'o i'a sa se dea.

Besze alrage atențiunea casei și a presedintelui asupr'a impregiurărei, ca pré multi absența dela siedintie și rōga pre presedinte sa atraga atențiunea deputaților, că sa-si implinescă detori'a. G. Ioanoviciu este insarcinat a duce proiectul de lege in casăa magnatilor.

Siedintăa din 31 Maiu se incepe la 11 ore. Dupa mai multe afaceri de verificări vine la ordinea dilei cele ce remasera pre acăstăa dī sa se voteze, (eri nu se putu pentru serbatore). La ordinea dilei era votarea despre schimbarea legilor privitorie la demnitatea palatinala, denumirea membrilor ministerului, gard'a națională și disolvarea dietei.

Tōte aceste se primesc cu majoritate mare. Se insarcină Ioanoviciu cu ducerea unui estras din protocolu in afacerile aceste in casăa magnatilor.

Acum vine unu raportu alu deputațunei inașurale la cestire. Deputațuna arata casei ca acăstăa are insă sa decida in privintăa abdicării de tronu a lui Ferdinand V și a Archiducelui Franc. Carolu (Parintele Majestăției Sele Imperatului) cu deosebire pentru lipsele formale cari sî la 1861 in adresele dietei fura considerate. Deputațuna s'a indreptat in cestinăa acăstăa și către ministeriu spre a capătă deslușiri și astă ca regimul judeca documentele de abdicării asternute dielei din 1861, după partea formală, defectuoase. De ore-ce inşa și dieta dela 1861 a recunoscutu schimbarea de tronu de faptă implinită astă cu calea sa se inarticuleze abdicărea regelui Ferdinand V și a Archiducelui Carolu. Sa se esprime inşa in legi, ca casulu acăstăa nu prejudeca, ci ca in viitoru schimbarea Domnitorului are sa se faca in intielesulu legilor și cu consumtientul dietei.

Deák propune ca actele cete in privintăa cestinăa de mai susu sa se tipărescă și sa se imparta intre membrii pentru a măne sa se păta pune la ordinea dilei.

Madarasz dice ca nu numai in privintăa formei suntu documentele din cestinăa defectuoase, ci și in privintăa esentială. In interesulu demnităției obiectului se cuvine, desbaterea asupr'a loru sa se

amane pre 3 Iuniu, pentru că deputații sa aibă tempu a studiă mai cu deamenuntul cestinăa.

Președintele intrăba ca luă-se-va măne obiectulu la pertratare.

Deák declară ca elu numai pentru aceea a făcutu propunerea, pentru ca credea, ca membrilor le e cunoscutu obiectulu de ajunsu prin urmare și lui Madarasz. Cu tōte aceste i-si schimba propunerea sea intr'acolo, că desbaterea sa se faca Dumineca la 4 ore după amădi.

Majoritatea inca de mai înainte se redicase se afirmeze intrebarea presedintelui.

Bela Keglevich protestă contra neobservării regulamentului casei; dep. Deák i se imputa ca a vorbitu după votare. Președintele spune ca nu s'a votat inca. Ed. Kallay dice ca Deák nu are dreptu a vorbi de două ori. Asiā a fostu și cu Böszörényi. Deák accentuează ca elu că propunetoriu, după rugulamentul casei are sa vorbește de două ori. Nu e ecuabilu, că sa i se dispute dreptul acăstăa tocm'a candu elu vrea să-si modifice propunerea sea in favoarea unei propunerii din ceeea parte a casei.

La o nouă intrebare din partea presedintelui, deca casăa va a se decide pentru pertratarea obiectului in diu'a urmatore, — casăa se radica și da respunsu afirmativu. — Acăstăa se face cunoscutu casei magnatilor. La 3/4 12 siedintăa e terminata.

In casăa magnatilor inca se fiu siedintia in 31 Maiu, carea se cuprinde in urmatorele :

Se cetește estrasulu din protocolulu casei deputaților și articululu de lege despre afacerile comune, a cărei desbatere la propunerea presedintelui se statorescă pre diu'a urmatore la 11 ore. Dupa acăstăa vine vorba despre alegerea unui notariu in locul fostului comite supremu Szlavă și se decide a se face alegerea inca in aceeași dī. Cu acăstăa ocasiune bar. Majthényi vrea sa resemneze de ducrea mai departe a notariatului sub evenimentu ca intre comitii cei de nou denumiți suntu mai bune puteri potrivite pentru acestu postu, ceea ce inşa nu se primesc și intre eljenuri este poftita a-si duce și mai departe deregatoria cu aceeași destieritate și punctuositate și spre multiamirea casei, după cum a făcutu acăstăa și pâna acum. Majthényi multiamcesc pentru acăstăa incredere din partea casei magnatilor.

Siedintăa publică se prefăce in un'a privată.

In 1 Iuniu casăa magnatilor cercetează rezultatul alegerei (notariului) din diu'a trecuta. Paulu

FOIȘIÓRA.

Espositiunea universală dela Parisu din 1867.

(In estrasu din „Aten. Rom.“)

(Urmare.)

V. Acum domnilor, ajungendu la descrierea palatului Espositiunei dela 1867, sa punem planul dinaintea nōstra și sa ne silimă a ne face o idea după modulu constructiunii acestui palatu, și despre asediarea obiectelor.

Dupa cum amu aretat, palatul Espositiunei se va construi in mijlocul câmpului Marte; suprafata ce va ocupă este de 136,588 metre patrate, că la două-dieci și nouă de pogone. Lungimea sea cea mai mare va fi de 490 metre și cea mai mică de 380 metre. Forma sea esterioră va fi că a unui circu și colizeu uriasiu. De giurul impregiurii palatulu va fi incunguratu de unu părțu care va ocupă că la 50 de pogone. Forma palatului este cam eliptică. In mijlocul seu se află o grădina, de giurul impregiurului cărei'a se află unu porticu. Acăstă grădina are 166 de metre lungime și 56 largime. Două drumuri, unulu in lungul palatului și altulu in largimea sea, mergu de se in-crucișează in grădină centrală. Patru porti mari, monumentale, deschide intrarea pre aceste două drumuri principale. Din acele patru porti, un'a cea mai monumentală și care se află spre riul Sen'a deschide intrarea principala. Afara de acele patru drumuri principale se află mai multe drumuri radiante, care strabat palatulu din centru pâna la marginile sale. Presto totu palatulu este strabatutu de sișe-spredieci drumuri radiante. Afara de drumurile radiante suntu galeriele și drumurile circularie in numeru de siște. Aceste drumuri in-

eungiura palatulu de giurul impregiurii și se întâlnesc cu drumurile. Astfelui palatulu este strabatutu de două feluri de drumuri: drumurile longitudinale și drumurile circularie și galeriele. Spatiul care se află intre drumuri este destinat pentru constructiunea localurilor unde se voru asediă productele. Că sa inteleagă fia-cine mai bine dispositiunea interioară a palatului este îndestulu sa o cumperămu cu a unui orasiu care aru avea o forma eliptică: stradele reprezinta străzile Espositiunei și clădirile reprezinta localurile in care au sa se asiedie obiectele. Astfelui palatulu este unu orasieu ale căruia magazine servăză pentru a se asediă obiectele aduse din lumea întrăga.

Constructiunile in care au sa se asiedie obiectele, se facu astfelui că in intru spatiulu sa se păta lărgi și ingustă, atătu in lărgime cătu și in înaltime; acăstăa dispositie s'a făcutu pentru că sa se păta asediă obiectele după natur'a loru; astfelui acolo unde voru fi espuse mobilele sa se păta dă localului aparțină unui salonu mobilat; unde se voru espune tablouri sa se dea localului formă unei galerii de tablouri.

Palatulu fiindu invilutu cu gămuri, se va putea dă lumina mai multă și mai putină, după cum voru necessită obiectele espuse. Acăstăa a contribuitu multă că sa se facă palatulu numai cu unu rendu de constructii, adeca cum dicemul noi cu unu catu, pentru ca s'a observatua ca intre alte inconveniente ce au palaturile eu două caturi este și acele de a nu se putea dă lumina îndestulă a obiectelor care erau asediate in magasiele de josu.

Acele două sisteme de drumuri, longitudinale și circularie au permis că Espositiunea sa păta intru cele două avantajuri despre care amu vorbitu, adeca că productele sa fia asediate astfelui că sa se păta vedea și productele funei națunii in totalu, și totu deodata sa fia asediate și după grupă similară, adeca după natur'a loru; și eata cum: fia-care națune va avea pre séma-si unu spatiu de

o lățime de 20 de metri, inşa de o lungime dela centru pâna la marginea palatului, adeca cătu tăiu drumurile: acestu spatiu este tăiatu in curmezisul de siște drumuri și galerii circularie longitudinale: astfelui Espositiunea fia-cărei'a tieri este împărțita in siște renduri de magazii, și in fia-care au sa se asiedie pentru tōte națunile obiectele de aceeași natură. Trecandu dara dela centru pre unu drumu longitudinal, vedem pâna la marginea palatului, Espositiunea unei singure națuni, din contra, a-pucandu pre unu drumu circulariu și incungurandu palatulu, trecemu prin Espositiunilor tuturor națunilor, inşa de aceeași obiecte.

Dupa ce s'a otâritu împărțirea din intru a palatului, s'a pusu cestinăa: cum trebuiesc clasificate obiectele? Cestinăa grea de deslegat, pentru ca in mijlocul acestor obiecte din lumea întrăga, deca nu s'ară fi adoptat o classificare ratională, apoi nimenea nu aru si sciutu unde se mai ifla; din norocire inşa persoanele care au fostu insarcinate cu acăstăa missiune, au corespusu intru tōte cu acceptările publicului; și astădi putem dice ca classificarea productelor la Espositiunea dela Parisu este rezultatul unei căgetării inalte. Comisiunea s'a intrebătu care este, in cele din urma, scopulu Espositiunilor? Este de a pune in vedere publicului acele produse ale industriei și agricultrei destinate a satisface trebuintele omului; omulu și trebuintele lui, este dara scopulu ce urmarescu aceste solemnități; sa luăm dara, și-a disu comisiunea, trebuintele omului de normă, și sa intocmim atătea grupe și despărțiri generale in intrulu Espositiunei căte voru fi principalele trebuinte ale omului, și pre care le găsimu chiar la poporele cele mai inapoiate. Trebuintele omului suntu: 1 alimentația; 2 vesminte; 3 lozintă; 4 materiale primare la tōte lucrările la care suntu supuse, cu alte cuvinte obiectele de industria; 5 artelu liberale; 6 Belle-artele. In aceste siște despărțiri intra tōte trebuintele ori că-

Rajner capetă 66 voturi. Vine desbaterea generală a proiectului de lege despre afacerile comune, care desbatere, neaflându-se afară de unu cuventatoriu, care să dica vre o căte-va cuvinte, se să inchide și se votéza proiectulu după cum l'a primitu cas'a deputatilor.

La desbaterea specială se primescă proiectul punctu de punctu. Proiectul primitu se reintorce cu ceremoniele scute in cas'a deputatilor și după aceea se inchieșă siedint'a cu totul.

De sub pofa muntilor apuseni.

Bucerdea vinosa 17/29 Maiu.

Eri in 16/28 Maiu s'a intemplatu in comun'a nôstra o intemplare pe cătu de trista pe atât de infioratore; pe candu me astămu și eu că tóta lumea agronomă in campu cu lucratorii: eata pre la 2 ore după amédi, se escă focu intre cas'a mea și intre biserică nôstra gr. or. din Comuna. —

Dupa cea dintâi observare inspaimantătoare priviu cătra loculu spusu nenorocirei și vedienda flacără infuriata pre carea unu ventu o silea sa fia și mai turbata: immarmuriu, dar disefu, „alergati frătilor cătu puteti, și încau veli putea ajutati și aparati că sa nu se intinda infuriatulu elementu“, alergaramu cu totii, insa candu sosiramu acasa, infuriatulu elementu pe 4 case asiá numite „ale popeseilor“ le și cuprinsese cu tóte edificiile din jurul lor, dar oh! candu vezuiu foculu infuriat in jurnalul bisericii nôstre in form'a lit. L'intr'o departare abiá de 4—5 stangeni de biserica, precum și aproape de cas'a mea immarmuriu și me rugámu incetinelu și diceam „Dómne fa minune și acum precum ai făcutu cu cei 3 coconi din Vavilonu“. — Bucerdenii fiindu parte pe acasa parte in campu la lumea, in scurtu tempu totusi se adunara destui, ba alergara intru ajutoriu chiaru și din vecinătăti din Ighiș, Siardu și Craiv'a, lipsea insa ap'a, căci riul comunei este depe de loculu nenorocit; după o silentia eroica a Bucerdenilor ap'a inca sosi și rugaiu pre o parte din poporu că sa aduca scâri și sa se suie pre biserica (carea inca nu luse focu) și sa o ude ne'ncetatu cu apa, eara o parte din poporu sa se suie pe cas'a mea și asemenea sa faca, căci de cele aprinse acum eră cu neputinția a se apropiă din pricin'a infuriatului focu pre care-lu conducea ventulu. Dat'au Ddieu de ventulu a trasu spre resaritu, poporul adunatul'ma ascultau și mai tardiu cătra séra au datu cérilu și o ploia care tóte au fostu unu ce favoritoriu pentru incetarea focului impedecatoriu și arderei mai departe, și

rui poporu. Unele obiecte insa fiindu prin dimensiunile loru, anevoie de asiediatu in intrulu palatului, s'a hotarită a se asiediá in parcă dimpreuna cu animalele, arbori, florile și altele.

Adoptandu-se dara căbasea a clasificatiunei productelor, trebuințele omului, s'a pututu in urma impartii tóte productele industriei omului in diece grupe séu despartiri mari și care suntu:

- 1-a Grupa. Operile de artă.
- 2-a — Materialu și aplicatiune a artelor liberale.
- 3-a — Mobile și alte obiecte destinate pentru locuintie.
- 4-a — Vestimente și alte obiecte purtate de omu.
- 5-a — Producte brute ale industrielor extractive la deosebite graduri de elaboratiune.
- 6-a — Instrumente și procedări ale artelor usuale.
- 7-a — Alimente (naturale și conservate) la deosebite graduri de elaboratiune și de fertura.
- 8-a — Producte vii și specimene de stabilimente ale agriculturiei.
- 8-a — Producte vii și specimene de stabilimente ale orticulturiei.
- 10-a — Obiecte espuse mai cu séma in vedere de a ameliora condițiunile fizice și morale ale populațiunilor.

Astfelu tóte productele se voru imparti in parcul și in parcă, in acesto diece grupe. Aruncandu-ne ochii pe planu vomu vedea mai bine cum s'a asiediatu aceste grupe: Astfelu gasim in centrul gradin'a, care este incungjurata de unu porticu, neinsemnatu pe acestu planu; de acolo vedem

asiá multiamita Iei Ddieu și eroeștei purtări a Bucerdenilor și vecinilor din comunele atinse căci ca sf. biserica n'a arsu (și nici cas'a mea), dar de 3 ori durere! ca cei 4 popesti intre cari 5 famili plangu pre vetrile cele de cenusia goli și flamandi. Foculu nu se scie inca cu siguritate din ce s'aru și escatu. — Din parte-mi ocazionalmente de sute de ori amu descoperit poporului folosulu asecurărei in contr'a focului, dar in zadaru, căci bietulu română asiá s'a obicinuitu a dice: „cum ne-au padit Ddieu sute de ani, ne va padî și in venitoriu ca este bunu să ca cu banii abiá ne platim darea, și abiá ne împăcămu lipsele cele multe casnice și asiá nu ne ajungu bani și pentru asecuratiuni in contr'a focului.

Michaiu P. parochu gr. or.

(Tramis u): Nyárád Szentbenedek 18/30 Maiu 1867.

Prea onorate Domnule Redactoru! Schimbările cele multe ce se facu astadi in patri'a nôstra, ne insuflă mare temere. Noi români din Scaunul Muras-Vasariheiului, suntemu forte asuprili și nedreptăti. Noi români n'amă avutu, și n'avemu nici unu dreptu ori-cum sa ne plângem. (?)

Au trecutu acum'a 18 ani de candu noi subscrisi români din comun'a Nyárád-Szentbenedek purtâmu procesu, cu contele Michailu Toldolachi, pentru micile nôstre mosii, pentru care noi, — mosii — stramosii nostri, amu purtat jugulu celu de feru, cu crunte și amare dureri, cătu nici Dumineci nici serbatori n'amă avutu nici odata pâna ce linea lumea domnescu, diu'a, nótrea, eram totu in bréz'd'a lor, și eram sociotiti nu că ómeni ci, că dobitocele cele mai de josu. —

Acum candu tóta lumea se bucura de libertate, noi n'avemu parte de nici o bucuria. Căci după ce s'a datu libertatea, nici anulu n'au trecutu, și pre noi ne-au luat la procesu contele Michailu Toldolachi sub cuventu ca suntemu curialisti, după aceea ne-a numită premandasi, și au si aratatu contracte false, subscrise de ómeni straini fără caracteru, care noi tóte le-amu documentatua și false și nelegiu. Astadi ne paresco ca siedemua pre locu secuiescu (seculica haereditas), și ca atari nu suntemu slobozi. —

In tómn'a anului 1849 după incetarea revoluției, ni s'a sequestrat tóte bucatele prin dregatoriu din Muras-Vasarihei, care numai pre la mijlocul anului 1850 pre lângă mari spese, le-amu pututu recastigá dela inaltul Gubernu regescu.

galeriele dela I—VII; in parcă grupelo VIII și IX, agriculturi și orticulturei.

Că sa ne putem insa face o idea mai lumanătă despre cele aratate, sa punem planulu dinainte și sa esaminăm repede fia-care grupa.

Lucru naturalu, trebuie sa intrâmu pre pórta cea mare, insemnata pre planu intrarea principala, intrandu-dâmău intr'unu vestibulu care are o largime de 15 metre, o largime de 105, și o inaltime de 25 metre. La drépt'a vedem productele sectiunee francesee și la stâng'a productele sectiunee englese. Astfelu petrundem pâna in centrulu palatului printre productele celor două mari puteri ale globului, cele care mergu in capulu civilisației. Frumosu și admirabilu spectacolul de a vedea luptandu-se, fatia, in fatia, insa luptandu-se pacnicu, acele două mari națiuni care pâna mai de undile nu puteau sa se vadă. Interesele celor mari de civilisație; rolulu ce le-a datu Provedintia a jucă in desvoltarea progresului omenirei, le face sa se apropie cu fracie.

Mergendu prin acestu vestibulu ajungem la acelu porticu care incungura gradin'a centrală și.

In acestu porticu, destinat pentru a continé produsele care caracterizează deosebitele epoci ale istoriei transilvaniei, se voru asiediá scule, arme, instrumente lucrate, ornamente sculptate, desemnuri din cele mai vechi, astfelu că sa pôta visitatorii avea înainte-le unu tablou alu industriei primitive. Aceasta galeria archeologică va permite fia-cărui, sa studieze, care erau instrumentele și produsele întrebuintate de către ómeni in tempii ante-istorici; și astfelu fia-care va putea compara industria celor d'antău ómeni cu aceea de astadi. Idea marézia, déca a fostu vre-un'a, care va dovedi ca lumea nu are a regretă acei tempi necunoscuti de fericire.

(Va urmă.)

In tómn'a anului 1850, din nou ni s'a secuestrat, ierasi bucatele prin dregatoriu din Maros-Vásárhely, care vadiendu ca cu advocatul magiaru din M-Vásárhely Ioann Fekete nu le putem recastigá, ne-amu tocmitu de advocatul pre prea onoratul D. omu I. Onitiu din Sabiu, prin stâruinti'a căruia multu lăudatul Domnul numai după unu tempu de 7 ani, le-amu pututu ierasi, pre lângă multe spese, redobandu dela inaltul Gubernu regescu — sub care tempu, numai singuru bunulu Ddieu ne scie cum amu traitu și căte amu avutu de a suferi; de vreme ce, locurile nôstre le ara și lucra curtea, și bucatele tóte le duce in curte — și după ce dela regescu Gubernu le-amu dobândit, eu dregatorile din M-Vásárhely n'amu pututu merge la nimic'a, că sală capetâmu tóte, pentru ca inca și astazi avemu la contele Michailu Toldolachi, mai multu de o mie fiorini monetă conv., la cari acum le-a și perduț urm'a.

Aicea ve facem cunoscute și aceea pré onor. Dle Redactoru, ca candu amu recastigatu bucatele dela reg. Gubernu le-amu recastigatu asiá, ca locurile semanate și lucrate ga'a, sa ni le deie inapoi, după cum le-au fostu luatu dela noi; insa candu amu mersu sa secerâmu granele, au esfatu cu contele nisice amplioati, dela dregatoriu din M-Vásárhely cu gendarmi și pre toti ne-a prisutu, și dusu in curte, și ne-au batutu (Cine? Red.) forte tiranesc, din care bataie 4 insi au și murit (??!), după aceea ne-a legatul cu fune pre toti intr'unu rendu și ne-a dusu in M-Vásárhely in temnitia, ne-au tinutu acolo tóta vîr'a, pâna ce au culesu Contele Michailu Toldolachi tóte bucatele și le-au caratu in curte, și asiá locurile după siepte áni le-amu capatalu góle eara nu cum le-au fostu luatu dela noi. In vîr'a an 1866 din nou ni s'a secestrat earasi bucatele făcute in cele 3 părți de hotarul numită: Canta-Berecu, Boroslo, care earasi după multe spese prin stâruinti'a Prea on. d. Dr. Ioanne Ratiu din Turda alu 3-lea av. alu nostru s'a potutu desface prin telegrafare, după cum arata mai pre largu „Gaz. Trans.“ nr. 52 1866. In tómn'a trecuta ni s'a biciuluitu și improtocolat totu ce avemu, boi, oi, porci, cuceruzu, grau, masa, patu, perini etc., cu unu cuventu totu ce avemu in casa și afara; acum numai singuru atotputintele Ddieu scie ce va mai fi cu noi, fiindca inca nu ne e ieratatu a ne folosi cu nimic'a. —

Acestea facendu-vi-le cunoscute Pré onor. Dle Redactoru! ve rugámu cu tóta umilită a le primi in multu st. diuariu „Telegraful Român“ și a le dă publicului spre cetire cătu mai curendu, că sa vada multu vrednicii nostri Domni deputati români, tristă stare in care ne aflâmu noi români din comun'a Nyárád-Szentbenedek, toti români de confesia greco-orientala (numai 4 magaro-secui suntu in procesu cu noi) toti iobagi adeverati din mosii și stramosii nostri, și nici odata nu ne-amu schimbatu la altu Domn; pre cari-i rugámu cu tóta umilită, că ajutandu-le atotputintele Dumnedieu a se adună la dieta, cătu mai in graba sa redice cuventu spre a ne aperă, și spre a se decide vre-o judecata finală; căci altcum suntemu la usi'a perirei — astadi numai abiá putem purtă procesu vre-o căti-va insi, căci partea cea mai mare au sarcinu, cătu abiá suntu harnici a trai de pre o di pre alta, și de vomu remanea numai doi trei insi inca vomu purtă procesu pentru toti, că sa aratâmu ca noi avemu dreptu, pre lângă care remanem. Ai prea onoratu DTale forte umiliti servi

George Hesfaleanu, Nicolau Popp.

In numele celor lai 28, George Szent Györgyi și I. Haman.

Principatele române unite.

Publicâmu urmatorele din „Gazeta de Iasi“ cari ne da óresi care idea despre starea lucrului cu evreii, carea produse atâtă sgomotu in diuariatica :

Iassi 18 Maiu 1867

Ordinile venite dela centrulu guvernamentalul din București, au făcutu sa se pună o stavila, mesurilor arbitrarie, cu care se venau sub cuventul de vagabondagiu, sume de israeliti. Comisiunile instituite de primarie și comisarii extraordinari s'a disolvat, după cătu audiu, și a remasă că ministerul publicu, se ea legalmente și constitutionalmente, mesuri pentru inlaturarea vagabondagilor din Iassi. Cu acesta ocazie, ne permitem a atrage atenția autoritătilor auxiliarie a procurorului a supr'a multime de cersitori străini care umplu strădele, supera trecatorii și la ocazie, ieș de pofta ori-ce le cade sub mâna, fără o inviore pre-

labila a proprietarilor respectivi ; adeverati vagabundi, fara meseria si capatui ! Apoi catu privesce nevolnicii locuitori din comuna, luatau consiliul comunul, vre-o mersa pentru stabilirea loru in vre-unu ospiciu, pentru a nu fi siliti sa umble cersindu pre strade ?

Esece contr'a evreilor si a proprietatilor loru se intembla totusi in tote dilele, aici li se sferma ferestrelle, coea se maltrateaza individii de acestu ritu. Triste efecte a unei stari de lucruri i-legal, care a inversiunatu si astazi passionile, poate cu o precurgetare culpabila !

S'a latit de cateva dile vueltu despre o schimbare certa seu celu putin probabila, de ministeriu. Dupa acestea vuete, fara nici unu temeu pana acum, D. Michailu Cogalniceanu aru fi chiamatu a formă nouului cabinetu. Afara ca nu esista nici unu indiciu care aru puté sa dea macarum umbr'a unui temeui pentru asemenea vuete, nu credem sa se faca vre-o schimbare in guvernamentu, fara a se convocá puterile legiuitoré din a căror'a majoritate trebue sa se compuna guvernamentulu, deca este menitu la vre-o stabilitate.

In Iasi a aparutu o noua fóia intitulata „Drepitatea“ fóea intereselor poporului, din nr. antaiu alu acestei foi, vedem ca ea si propune a provoca strense legaturi intre neguitorii romani si chiar intre ori ce romani pentru a face o concurrentia unicatior strainilor si mai alesu evreilor. Scopulu foiei dara este laudabilu si-i dorim bunu succesiu, mai alesu ca stilul seu, de-si cam populare in expresiuni, este moderat si mesurele ce le propunu rationali si seriose. Asupra ideei unei bance pentru inlesnirea comerciului micu, banca ce s'aru instituit cu capitalu indigenu micu, vomu reveni si noi cu discutiunea. Dece propunerea „drepitatei“ aru ajunge a se realisá aru si o buna lectiune data de speculantii mici speculantilor mari, de proprietari mici proprietarilor mari, si totu de odata o dovada ca civilisatunea incepe a se lati in clasele mai putinu avute ale societătiei romane, si bun'a vointia si bun'a credintia n'au disparutu de pe pamantul patriei. „Gaz. de Iasi“

Prin decretu domnescu din 10 Maiu suntu numite urmatorele persoane pentru cancelari'a comitetului insarcinatu cu vinderea unei parti din domenile Statului : D. Michailu Curm'a, secretar, Simeonu Paladi, comptabilu, Ioan Vlachide si Ioann Busnea, redactori si controlori. Andrei Dimitrescu, archivar, George Banu, registratoru, Gregorie Trahadirescu, L. Pavelleanu, copisti. Retributunile acestor posturi voru fi cele fixate prin jurnalulu comitetului, incuviintat de consiliul ministrilor si aprobatu de M. Sea. Pentru remunerarea personalului si cheltuelile cancelarei acelui comitetu, pana la finele anului, se deschide unu creditu de lei 44,000 din § estraordinaru prevediuta in bugetu.

Cu ocasiunea serbarei de 10 Maiu M. S. Domnitorulu a graciatu pe 25 condamnatii din penitenciarulu Bucovetiu, si au redusu osend'a a 20 condamnatii din acelasi penitenciaru.

Ministeriulu finantelor publica ca dela 15 Maiu curentu si pana la 1 Iuliu venitoru candu urmeza a se face unu tarisu generalu de valvările tuturor monetelor straine a decisu ca in operatiunele vamale sa se calculeze valórea florenului austriacu pe 5 lei si parale 30.

Ministeriulu trebiloru straine publica ca D. L. I. Czapcay, acreditat de guvernul Statelor unite ale Americii in cvalitate de consulu si agentu diplomaticu in România, a intrat in exercitiul functionilor sele la 15 Maiu st. n. dupa ce a presentatua Mariei Sele principelui Domnitoru scrisorile sele de credintia. Dreptu care tote autoritatatile respective voru binevoi a-lu recunoscere in asemenea calitate.

Dlu Balacenu care a fostu pana acum'a agentu diplomaticu la Parisu si-au datu demisiune, se dice ca acestu postu este reservatul dui Mavrogheni. Insa dupa cum se pretinde Dlu Mavrogheni nu s'a pronunciato inca definitivu, dece va primi a fi representantu diplomaticu la Parisu. „I. R.“

Varietati.

** Esc. Sea Comiss. reg. a sositu dejá din caletoria sea prin tiéra la Clusiu si va pleca catu mai ingraba la Pest'a spre a fi de fatia la incoronare.

** Il. S. DD. consil. ministerialu Ioann cav. de Aliduleanu, dep. Alesandru Lazaru si Alesandru Bohatiel suntu dejá la Pest'a.

** Podulu Blasiului cetimur si au-dimur ca aru si arsu in diu'a candu Comisariulu reg. avé sa treca preste Ternava in Blasiu si dupa alte versiuni, candu erá sa reintórcă. Din totu ce se ande podulu nu a arsu, dara nisce paie si gunoie lângă podu, ceea-ce cu podulu acesta s'a intemplatu si de alte ori.

** Din isvoré sigure se spune, ca in scurtu se voru denumi comiti supremi si se voru restaura comitatele.

** Comitetulu din comit. Zarandului se dice ca a decisu limb'a romana de oficioasa. Diuarele magiare suntu forte iritate de impregiurarea acesta.

** „Salvarea Austriei“ e titlulu unei brosuri nemtesci, in care intre altele gasim aceste cuvinte vechi : „Dualismulu nu se poate exceptui. Nici cu octroiare nu se voru puté infinitia cele doué corpori representative. Dincolo de Leit'a croatii, serbi, slovacii, russini, romanii si sasii, dincóce poleci, russini, cehii si slovenii se voru opune centralizatiunei duple.“ — In interesulu adeverului trebuie sa mai adaugem, ca totu acea brosura pre români din monarchia austriaca ii imparte in trei parti si adeca : o parte in Transilvania, alta un Ungaria si alta o da Galati.

** (Statistica teritoru coronei St. Stefanu) Academia ung. de sciintie au edatua statistica cunosecutului statisticu Alecsiu Fenyves in carea spune ca in teritoriu coronei St. Stefanu suntu : 6.188,145 magiari, 2.247,263 romani, 1.510,768 slovaci, 1.270,590 croati, 1.219,718 nemti, 1.002,040 serbi, 391,458 ruteni, 288,467 slavoni, 56,926 siochezi (?), 44,707 vendi, 31,170 italieni, 12,048 bulgari si 1886 clementini (?).

** Autodafé. In 28 Maiu arsera nisce juristi in o gradina in Pest'a unu numeru din diuariul „1848“, in carele Pulszky respunde la pistol'a deschisa a lui Kossuth. Unul dintre junii juristi a tinut cu ocazie aceasta si o cuventare fulminanta contra lui Pulszky. (si „Pesti Naplo“ inca fu arsu).

** Album de multiamita. Prin plate tiparite unu cetatianu academicu (studentu) dela universitates din Pest'a face, dupa cum spune „M. U.“ unu apelu către colegii sei, că acestia sa si esprime multiamita loru prin unu „Album“ a celor deputati din stanga casei, cari s'au luptat pentru recastigarea drepturilor din 1848 pana unde a fostu cu putintia. Spre punerea in lucrare a acestei idei provoca pre academicii sa se adune in 29 Maiu in casenéu'a Fillinger, inca rectorul universitathei opri acesta.

** Comitatulu Clusiu si Scaunulu Ciucului inca n'au tramsu banderii la incoronare si se pare ca nici nu voru tramite, pentru a suntu bani si atatu comitatulu respectivu catu si scaunulu (Ciucului) inca nu suntu reconstituite.

** Un modelu de alegere s'a intemplatu in Ungh. Dupa cum spune „Hon“ partida remasa in minoritate irupse sera in localulu unde se facea alegerea, a stinsu luminele si a ruptu protocolulu alegerei.

** In apropierea Orestiei s'a intemplatu unu focu si mai tardiun unu omoru fara de a se afla pana adi ca cine a fostu saptuitori.

** Publicatiune. Din impregiurarii neprevideute neputandu-se tiné adunarea generala a societati romane de lectura publicata pe 3/15 Maiu a. c. comitetulu subsrisu a decisu, că aceea sa se tina in 20 Iuniu a. c. la care se invita prin acesta cu tota onórea toti p. t. membri ai societătiei cestionate.

Din siedinti'a comitetului societatei rom. de lectura tñuta la Clusiu in 25 Maiu 1867.

** Mosaice si alte lucruri de bronzu dela romanii antici, aflate in ruinele Ulpiei traiane in comitatulu Unedorei, trecu de anticuitati unguresci la espositiunea universală din Parisu.

** In Clusiu au arsu in 29 Maiu 4 edificii si mai multe cladiri economice. Focul fostu in Középutza fu dusu inca si in strad'a lupului, unde mai arse o siura si unu grajd ; in cestu din urma si unu vitielu.

** Grandina si furtuna nemai vedinta la Cernauti in Bucovina in 24 Maiu n. Pre la 2 ore dupa amedi se scrie, ca incepua se intunecá orizonulu. Fulgerile incepura a sierpu in

aeru. Tunetele se urmavu cu unu sgomotu neubicitu si curendu dupa aceste urma o versatura formală de grandina de marimea culni, mai fara picu de plòia. Mai multi arbori fura despiciati de fulgeri eara o casa se aprinse. Grandin'a a datu jos toté pomele, cari abiá legasera, asemenea frundiele si au ruptu rami, incatul unele parti intregi insatisieza regiuni de ierna. Se intielege ca celealte inca suntu esternate. Apa inca ceru mari jertfe si adeca se incara 5 omeni, 60 de animale domestiice, se ruinara 2 mori, 16 edificii de locuinta si de economia, 24 poduri mai mari si mai mici, o parte din cladirile drumului de feru. Comandantul companiei de focu (pompierilor) si portariul dela drumulu de feru li succesera a scapă nōne persoane dela morte.

** Sciri de pace. J. de Parisu aude, ca Maresialulu francesu Niel a primitu ordinu, a reduce regimentele de artileria la efectivulu de pace.

** Néau a cadiutu in Berlinu in 23 Maiu intre 7—8 sera.

Nr. 20—2 CONCURSU.

1. Pentru ocuparea statiunii invetatoresci din Comun'a Chizeteu, inzestratul cu emolumintele anuale de 147 f. v. a. 30 chible de grâu, 30 chible de cucuruzu, 50 p. de sare, 100 p. de clisa, 25 p. de lumini, 12 stangeni de lemn, 4 jugere de livada, 1 jugeru de gradina si cortelul liberu.

2. Pentru ocuparea statiunii invetatoresci din Comun'a Cludov'a, (ori Cladov'a R.) cu emoluminte anuale de 84 fl. v. a. 12 chible de grâu, 20 chible de cucuruzu, 100 p. de sare, 100 p. de clisa, 15 p. de lumini, 10 stangeni de lemn, 3 jugere de gradina, si cortelul liberu

se deschide concursu pentru aceste doué statiuni, pana in patru septembrii dela antai'a publicare in acesta fóia, pana candu doritorii de a ocupa aceste statiuni, suntu avisati a-si substerne cursurile sale instruite cu documentele prescrise si adresate către venerabilulu consistoriu gr. or. Aradu — ale tramite subsrisului, pana la prefisul terminu. Belintiu, 5 Maiu 1867.

Constantin Gruiciu m. p.
Protopresb. si Inspect. scolaru.

Nr. 23—1 EDICTU.

Ioann Prodanu din Poiana, in Scaunulu Mercuriei, care de doi ani, cu necredintia parasindu-si pre legiuitora sea sotia Mari'a Nicolae Oancea, totu de acolo, au pribegit in in lume, prin acesta se provoca, ca in terminu de unu anu de dile dela datulu de fatia, sa se presentedie inaintea subsrisului Foru matrimonial, caci la dia contra se va decide procesulu matrimonial asupra-i pornitul, si in absenti'a lui la intielesulu SS. Canone ale bisericei nostre greco-resar. Sabiu 1-a Maiu 1867.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu Mercuriei Petru Badila, Protopopu

Nr. 24—1 Edictu.

George Cotofana din comun'a Avriga in Scaunulu Sabiuului, care mai multu de unu anu, cu necredintia parasindu-si pre legiuitora sea sotia Mari'a Murarelui, totu de acolo, au pribegit in lume, prin acesta se provoca, că in terminu de unu anu si o di, dela datulu de fatia sa se presentedie inaintea subsrisului foru matrimonial, caci la din contra, se va decide procesulu matrimonial asupra-i pornitul, si in absenti'a lui la intielesulu SS. Canone ale bisericei nostre gr. resaritene.

Sabiu 23 Maiu 1867.

Scaunulu Protopopescu gr. res. alu Tract. Sabiuului alu 2-lea.

Ioann Panoviciu
Protopopu

Nr. 22—1 Edictu

Ioanu Marin'a (Antonie Pascu) din Comun'a Siugagu Cerculu Vintiu de josu, carele mai bine be 9. ani au parasit u cu necredintia pre legiuitora sea sotia Mari'a Constantin Chirstea din Sina, fara ca se se scie loculu petrecerei lui ; se provoca prin acesta că in restempu de 6 luni de dile dela datulu de fatia sa se presentedie inaintea subsemnatului foru protopresbiterale, caci la din contra procesulu matrimoniale asupra-i pornitul se va decide si in absenti'a densului amesurat SS. canone ale bisericei nostre dreptcredincioase.

Forulu protopresbiterale gr. or.

Sabiu 22 Maiu 1867.

I. Tipieu Protopopu.